

ISSN 2181-7812

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI
AXBOROTNOMASI

ВЕСТНИК
ТАШКЕНТСКОЙ МЕДИЦИНСКОЙ АКАДЕМИИ

“OLIV TIBBIY TA'LIM SIFATINI
OSHIRISHDAERISHILGAN YUTUQLAR VA
RIVOJLANTIRISHISTIQBOLLARI”
MAVZUSIDAGI XALQARO O'QUV-USLUBIY
ANJUMANGABAG'ISHLANGAN
MAXSUS SON

2024

TOSHKENT

ISSN 2181-7812

9 772181 781009

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ

2023

2011 йилдан чиқа бошлаган

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI
AXBOROTNOMASI

В Е С Т Н И К

ТАШКЕНТСКОЙ МЕДИЦИНСКОЙ АКАДЕМИИ

**“OLY TIBBIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA
ERISHILGAN YUTUQLAR VA RIVOJLANTIRISH
ISTIQBOLLARI”**

MAVZUSIDAGI XALQARO O'QUV-USLUBIY ANJUMANGA
BAG'ISHLANGAN MAXSUS SON

Тошкент

TIBBIYOT OLIY TA'LIM MUASSASASIDA MA'RUZALARNING ZAMONAVIY SHAKLLARI

Xamrayev A.A., Kasimova M.B., Axmedova N.A., Aliyeva K.K.

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Ko'plab tadqiqotchilar ma'ruzalarni o'quv mashg'ulotlarining muhim turi deb hisoblashadi. Xususan, I.A.Yeremitskaya (2021) ishlarida muallif "ma'ruza oliy maktab o'quv jarayonidagi asosiy axborot magistrali bo'lib, u mutaxassislik bo'yicha bilimlar tizimini o'zlashtirishga yordam beradi, keng kasbiy dunyoqarashni va umumiy madaniyatni, ilmiy fikrlashni shakllantiradi" deb ta'kidlaydi. An'anaviy didaktik ma'ruza ma'lum afzalliklarga ega va birinchi navbatda, bu hozirgi ma'lumotlarni bir vaqtning o'zida juda ko'p odamlarga juda tejamkor tarzda yetkazish qobiliyatidir (Irshin, 2021). So'nggi yillarda o'quv jarayonida ma'ruzalarning muhim rolini tan olish bilan bir qatorda, birinchi navbatda, talabalar tomonidan materialni qabul qilishning passivligi uchun tanqid qilinmoqda (Solovkina, 2021). Ushbu turdagi o'quv mashg'ulotlarining an'anaviy shaklining salbiy tomonlarini yengishga yordam beradigan ma'ruzalarni o'tkazishga zamonaviy yondashuvlardan biri bu so'nggi yillarda o'quv jarayonida ma'ruzalarning muhim rolini tan olish bilan bir qatorda, ushbu turdagi o'quv mashg'ulotlari talabalar tomonidan materialni qabul qilishning passivligi uchun tanqid qilinmoqda (Solovkina, 2021). Ma'ruzalar an'anaviy shaklining salbiy tomonlarini yengishga yordam beradigan zamonaviy yondashuvlaridan biri bu – o'qituvchi va talabalar o'rtasida doimiy hamkorlikni ta'minlaydigan interaktiv usullarni joriy etishdir.

Maqsad: talabalarining ma'ruzalarga bo'lgan ehtiyojini aniqlash.

Tadqiqot usullari. Interfaol o'quv vositasining ilg'or tadqiqotchilari tajribasini hisobga olgan holda biz interaktiv ma'ruzalar o'tkazdik. Ba'zi ma'ruzalar an'anaviy tarzda o'tkazildi. Ixtiyoriy so'rovnoma TMA 2-tibbiyot fakultetining 5-kursining 50 nafar talabasi ishtirok etdi. So'rovnoma savollari o'rganilgan ilmiy va uslubiy adabiyotlar yordamida shakllantirildi (Neustroeva, 2022).

Natijalar va mulohazalar. Talabalarining "universitetda ma'ruza kerakmi?", degan savolga 78% talaba – "o'quv mashg'ulotining majburiy turi", 6% esa – "yo'q, ma'ruza kerak emas", degan fikrni bildirgan. So'rovnoma ishtirok etgan boshqa talabalar qaror qabul qila olmadilar. 88% talaba o'qituvchilar ba'zi ma'ruzalar uchun interaktiv formatdan foydalanishlarini aniqladilar. Ikkala holatda ham ma'ruzalar respondentlarning atigi 50% qiziqish uyg'otganini ko'rdik.

Xulosa. Ma'ruzalar dolzarb bo'lib qolmoqda, deb taxmin qilish mumkin, chunki o'quv materiallari yanada professional ahamiyatga ega bo'lib, aniq interaktiv shakllarning ahamiyati ortib bormoqda. An'anaviy va interaktiv ma'ruzalar – talabalar uchun taxminan bir xil qiziqish uyg'otadi, ammo diqqatni ushlab turish va monotonlikdan uzoqlashish ko'rsatkichlari bo'yicha va kam darajada o'qitish sifatini oshirish mezonlari bo'yicha interfaol ma'ruza talabalar tomonidan an'anaviydan yuqori baholanadi. Shu sababli, tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalarini o'qitishda qaysi texnologiyalar eng samarali bo'lishi mumkinligi haqidagi savolni o'rganishni talab qiladi.

TIBBIY TA'LIMDA QR KODLARIDAN FOYDALANISH

Xudayberdiyev X.B., Akilov F.A.

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi, Toshkent

Maqsad: Tibbiy ta'limda tezkor javob (QR) kodlaridan foydalanish bo'yicha nashr etilgan ilmiy adabiyotlarni tahlil qilib chiqish. Bundan tashqari, tibbiy ta'limda QR-kodlarini foydalanish davomida talabalarda paydo bo'ladigan ta'surotlar va duch keladigan qiyinchiliklar haqida ma'lumot olish.

Usullar : EMBASE va PubMed «tez javob kodi» va «ta'lim» terminlarini yordamida qidiruv o'tkazildi. Qiduruvda topilgan 187 ta ilmiy publikasiyalarning sarlavhasi va tezisi ko'rib tahlil etib chiqildi. QR-kodlarni tibbiy ta'limga qo'llash masalalari muhokama qilingan maqolalar tanlab olindi. Ularning ichidan jami 21 ta maqola tanlab olindi va tematik tahlil qilindi.

Natijalar: Tahlillar shuni ko'rsatdiki, tibbiy ta'limda QR-kodlaridan foydalanish yo'nalishlarini to'rtga turga bo'lish mumkin. Bularga quyidagilar kiradi: talabalarining faolligini oshirish (ishtirok etuvchi talabalar soni va faollik darajasi ortishi), simulyasiya mashg'ulotlari (vaziyatli masalalar), JIT (just-in-time) learning – muammo bilan ro'para kelgan vaqtda o'rganish uslubi va mashg'ulotlar jarayonida tashkiliy vazifalarni amalga oshirishni yengillashtirish. Umuman olganda, talabalarining QR-kodlardan foydalanish haqidagi ta'surotlari ijobiy bo'lgan. QR-kodlardan foydalanishda talabalar uchraydigan qiyinchiliklarga quyidagilar kirdi: texnik infratuzilma bilan bog'liq muammolar, smartfonlarning mavjud emasligi va ma'lum shart-sharoitlarda QR-kodlardan foydalana olmaslik.

Xulosa: Tibbiy ta'limda QR kodlaridan foydalanish tobora keng tarqalib bormoqda va ular ta'limda ba'zi afzalliklarni taqdim etishi bilan birga ayrim e'tiborga molik bo'lgan masalalarni ham yuzaga kelishiga sabab bo'ladi: zarur texnologik infratuzilmani ta'minlash, bemorlar va tibbiy xodimlarning informasion xavfsizligi, maxfiy informasiyalar mavjud holda informasion xavfsizlik qoidalariga qat'iy rioya qilish.

<i>Тухтаева Н.Х., Худайберганаева Н.Х. СЕЛЕКТИВНЫЙ МЕТОД ОБУЧЕНИЯ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРЕННИХ БОЛЕЗНЕЙ В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ</i>	109
<i>Усманов Р.Дж., Миршарапов У.М., Ахмедова С.М. ОДАМ АНАТОМИЯСИ ФАНИНИ ЎЎҚИТИШДА ИНТЕРФАОЛ ЭЛЕКТРОН ДОСКАНИНГ ЎРНИ</i>	110
<i>Hayitov Maqsud Samadovich. TIBBIY TA'LIMDA BIOKIMYO FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK O'YINLI USULLARDAN FOYDALANISH</i>	110
<i>Ҳақимов Сарвар Абдуазимович, Салимова Малика Рашидбековна. СУД ТИББИЁТИ ФАНИНИНГ ЎЎҚИТИЛИШИДА ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ</i>	111
<i>Хақимов М.Ш., Беркинов У.Б., Имамов А.А. НОВЫЕ ПОДХОДЫ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ</i>	111
<i>Xalmutamedov B.T. BIRLAMCHI TIZIMDA RAQAMLI TIBBIYOT VA TELETIBBIYOTNI QO'LLASHDA TALABALARNI O'QITISHGA YONDASHUV</i>	112
<i>Хамраев А.А., Касимова М.В., Ахмедова Н.А., Алиева К.К. ТИББИЙОТ ОЛИЙ ТА'ЛИМ МУАССАСАСИДА МА'РУЗАЛАРНИНГ ЗАМОНАВИЙ ШАКЛЛАРИ</i>	113
<i>Xudayberdiyev X.B., Akilov F.A. TIBBIY TA'LIMDA QR KODLARIDAN FOYDALANISH</i>	113
<i>Худайназарова С.Р. ЭЛЕКТРОННЫЕ УЧЕБНИКИ НОВОГО ПОКОЛЕНИЯ И ИХ РОЛЬ В МЕДИЦИНСКОМ ОБРАЗОВАНИИ</i>	114
<i>Эрматов Низом Жумакулович, Худоёрова Ойсоат Келдиёровна, Данаев Бахтиёр Фархатович. ТАЪЛИМДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР</i>	114
<i>Эрметов Э.Я. ТИББИЙ ТАЪЛИМДА ВИРТУАЛ ЎЎҚУВ ПЛАТФОРМАСИДАН ФОЙДАЛАНИШ СА МАРАДОРЛИГИ</i>	116
<i>Ядгарова Н.Ф., Талипова Н.Ш., Усербаева Р.К. ПРИМЕНЕНИЕ ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ WORDWALL В МЕДИЦИНСКОМ ОБРАЗОВАНИИ ДЛЯ ТЕКУЩЕГО КОНТРОЛЯ ЗНАНИЯ СТУДЕНТОВ</i>	116